

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Hadügyi milliók.

Kolozsvár, május 21.

Mindössze újabb százhatvanhárom millió koronát kérnek katonai költségekre. Pitreich ur hangzatos szép szavakban ki is fejtette a summának a szükségességét az ő szempontjukból. A delegáció tagjai persze, hogy tapsoltak is a sikerült expozéknak. Mert szó sincs róla, kell az ágyu, kell a katoná, újabb flották az Adriára és újabb terhek a nép nyakába. A delegáció tagjai nagyon jól értenek a magasabb diplomáciához, ismerősök tökéletesen Monarchiának a külfölddel való viszonyával és fent akarják tartani mindenáron nagyhatalmi tekintélyünket. Ő ez a nagyhatalmi tekintély! A delegáció tehát jogosan tapsolt Pitreich beszédének. Ennek így kell történni.

Mi azonban, a mi szempontunkból bíráljuk a közös hadügyi költségvetést. Mi a külpolitikai kérdéseket szeretnénk harmóniába hozni a belügyi kérdésekkel. Nem akarunk hódító kirándulásokat, szeszélyes kalandokat, nem óhajtuk a nagyhatalmi állást, mi azt akarjuk — és ezt nem frázisképen mondjuk itt, — hogy az agyongyötört nép terhére könnyítsunk, hogy kulturánk, közgazdaságunk fejlődjék.

Mindegyre jobban terjed a szocializmus. Már-már ég a lábunk alatt a föld s a munkátlank tömege naponta nő és a hadügyi kormány még is arra gondol, hogy új ágyukkal parádézhasson s hogy ezen a címen százhatvanhárom millió újabb terhet szózzon reánk.

Amikor az egész nemzet sikra száll, csak azért, hogy óriási áldozatait legalább magyarul vezényeljék, idegen érdekekért magyar nemzeti lobogó alatt küzdhessen, kinevetik, fenyegetik, meggyalázzák és a következő évben újabb szíjat hasítanak a hátából.

Semmit sem kaptunk, a mi jogos követeléseinkből semmit sem teljesítettek. És ha most mi is fityegünk hányánknak a hadügyi miniszter követeléseire és a bécsi szállóigével felelünk: Niemals?...

Nézzenek körül az országban a delegátusok. Mindenütt a pangás, a hanyatlás kétségbejött jelei mutatkoznak. Iskolákra, a kultúra, a közgazdaság fejlődésére alig-alig

tudunk adni annyit, a mennyi más kulturnemzetnél koldusszámba megy. Az ország jólétét érintő reformokat nem tudjuk keresztül vinni, — mert mindent elnyel a katonai moloch. És ekkor még százhatvanhárom milliónyi új ágyut kérnek tőlünk. Erre a kérésre csak az a válaszuk lehetett volna: kell a pénz a nyomor enyhítésére, a kultúra fejlesztésére, népiszkolákra és gyárak alapítására. Erre kell lenni pénznek, még akkor is, ha elkéne adnunk ócska rozoga ágyúinkat és ha apasztanánk is a generálisok számát. A hadsereg fejlesztése csak ezután és az önálló vámterület felállítás után következhetik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, május 20.

Perczel Dezső a fejébe vette, hogy pontosságra szoktatja a képviselőt. A pontosságra azonban csak apró adagoként adja be, hogy valahogy meg ne bokrosodjanak tőle. Tegnap negyedik nyitotta meg az ülést, ma pedig még korábban. Valami sok embert mégsem tudtak összeharangozni.

A múlt ülés jegyzőkönyvét mindössze néhány ember hallgatta volna meg, de a helyett inkább diskuráltak, még pedig olyan hangosan, hogy az ilyen dolgokban különben igen elnéző Perczel Dezső, többször megrázta a csengőt.

Több apró-cseprő bejelentés után Perczel Dezső megemlékezett arról a látogatásról, a melyet a királynál tett.

— E hó 13-án — azt mondotta — a Ház elhatározta, hogy Rákóczi barmvainak hazahozatalát háláját fejezi ki a királynak. Jelenti, hogy a megbízásához képest a szokott módon tolmácsolta azt ő felségének. A király kegyesen fogadta a Ház határozatát és örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy a Ház egyhangulag hozta meg a határozatát. (Éljenek a jobboldalon.)

Madarász József: Most gyönyörűlete van a kormányban.

Rátkey László: A függetlenségi párt nem vesz részt a delegációban; de a most megtörtént dolgok ellen tiltakozni kell. Alcázott császári akarat érvényesült ott és a pazarlás olyan orgiája ütött ott tanyát, a melyre még nem volt példa.

Rákosi Viktor: Országablás.

Rátkey László: Visszapillantást vet az elmúlt nagy harcra. A nemzet látnoki szelleme észrevelte, hogy nemcsak a létszámmel ellen kell küzdeni, hanem harcolni kell a magyar nyelvért is. A szabaddal párt hosszas töprengés után katonai programot csinált, a kormány fűt-fűt igért. Ezalatt pedig Pitreich minden nemzeti vívmányának határt szab. A katonai büntető-

törvénykönyvből nincsen semmi, mert nem merik érvényesíteni a magyar nyelv jogát. Másfél évi harc után a delegáció elnöke azt mondta a királynak, hogy a nemzet megnyugvással van a felség hadserege iránt.

Olay Lajos: Így beszél egy magyar ember?

Rákosi Viktor: Ámítják a királyt.

Madarász József: Hitvány cseléd.

(Nagy zaj.)

Rátkey László: Pirul az ember orcája, ha ilyen beszédek hall. A monarchia külügyi politikáját is szóvá kell tenni. A külső országok békében vannak egymással és mi fegyverkezni akarunk? Semmi kilátás sincs háborúra és mégis örült követelésekkel állanak elő. (Nyugtalanlás a baloldalon.) Tiltakozik a külügyi miniszternek azon hangja ellen, a melyet Törökország ellen használt. Törökország iránt teljes konszenzussal viseltetik a függetlenségi párt és tiltakozik az ellenében kiejtett minden provokáló szó ellen. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Madarász József: Éljen Törökország!

Rátkey László: Törökország mindenha jó barátja volt a magyarságnak. Boszniában és Hercegovinában is szeretett a magyarokat, de a Habsburg-uralom gyűlöletessé tette azt. Reméli, hogy a nemzet meg fogja akadályozni az óriási hadügyi követelések törvényre emelését. Ugy van meggyőződve, hogy ezt a nyilatkozatot nemzet többségének nevében tette. (Hosszas éljenzés és taps baloldalon.)

Tisza István: Reméli, minél többet beszélnek erről a tárgyról, annál világosabb lesz az. A fegyverkezésre épp a mi véreink miatt van szükség.

Gábányi Miklós: Bolondság.

Kecskeméthy Ferenc: Talán még nyerni fogunk?

Tisza István: Mindössze 150 millióról van szó és ez nem szerepel többet a költségvetésben. (Zaj.) Ami Törökországot illeti, a monarchia jó barátja Törökországnak. De éppen ezért köteles neki az igazságot megmondani, még ha az nem is kellemes. (Zaj.) A delegáció elnökének a királyhoz intézett beszédére vonatkozólag azt mondja, hogy a delegáció elnökének olyan politikai multja van, hogy senkitől sem kell tanácsot kérnie, ha a királyhoz intézi a szavát. (Helyeslések a jobboldalon.)

Ezután a Ház harmadik olvasásában is elfogadta a szegedi középiskolai tanács fenntartásáról, a Wimpfen és Tiatenberg családok főrendi tagságáról és az állami beruházásokról szóló törvényjavaslatokat.

A Ház Tisza István gróf indítványára elhatározta, hogy a kvótabizottságot megalakítja.

Elnök indítványozza, hogy a bizottságot azonnal válasszák meg.

Kaas Ivor báró ehhez hozzájárul, de csak úgy, hogy ebből precedens ne legyen.

Tisza István gróf miniszterelnök hivatkodik az eddigi gyakorlathoz, amely szerint az indítvány elfogadása után mindig azonnal megválasztották a kvóta-bizottságot, amelynek tagjai Andrássy Gyula gr., Buzáth Ferenc, Daniel Ernő báró, Falk Miksa, Hadik János gróf, Hegedűs Sándor, Hódossy Imre, Jossipovich Géza, Lauf Lajos, Neményi Ábrus lettek.

Az elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Sünet után.

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásiügyi miniszter felel Buzáth Ferencnek a katolikus lelkészek kongruja tárgyában tett interpellációjára. A felhívás elküldése az egyes egyházi hatóságokhoz nem mindig egy időben történt. Az idén áprilisban becsajtozta ki, a folyósítások máris megindultak. A végleges rendezés tudvalevőleg még nem történt meg, hanem folyamatban van. Az idén 100,000 koronával több segélyösszeget vett fel a költségvetésbe s így a lelkészek már 800,000 kor. segítségben részesülnek. Ohaja az, hogy a rendezést siettesse. Intézkedett, hogy az egyházi hatóságok a segélyre szoruló lelkészek névsorát felszólítás nélkül terjesszék fel ezentul.

Buzáth Ferenc megnyugszik a miniszter válaszában.

Tallian Béla földmívelésügyi miniszter válaszul Szederkényinek a báta-monostoriak panaszra ügyében patakszabályozásra vonatkozólag és beszámol magáról a szabályozásról. Szederkényi azonban nem veszi tudomásul, a szabályozás mértéke nem elegendő. A Ház többsége tudomásul veszi.

Elnök legközelebbi üléséről tesz jelentést. Nincs abban a helyzetben, hogy erről konkrét jelentést tehesen, mert ez attól függ, mikor végeznek a delegációk. Holnap délelőn egy órakor összejut a Ház, hogy átvége a főrendiház üzenetét a beruházási javaslatról.

Ezzel az ülés véget ért háromnegyed egykor.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, máj. 20.

Lagymatag hangulatban, álmosan kezdődött tegnap délután 3 órakor a városi törvényhatósági bizottság a havi közgyűlése. Egmásután pergették le a tárgysorozat pontjait. A városatyák szótlanok voltak; ment minden azon az uton, hogy a szakosítályokban megvitott tárgyak minden megjegyzés nélkül közgyűlési határozattá emelkedjenek. De az ülés derekán még is ki-pattant valami kis szenzáció. Pedig látszólag nagyon csekély dologról volt szó. Kuskó István törvényhatósági bizottsági tag lemondott a közvilágítást ellenőrző bizottság tagságáról. Hogy a bizottság valahogyan utasgíról nélkül ne maradjon, a tanács javasolta, hogy dr. Papp Józsefet lapunk főszerkesztőjét küldje ki a közgyűlés a bizottságba. Egy pár helyeslés hangzott fel és a főispán éppen ki akarta hirdetni a határozatot, a mikor valahonnan egy hang bátorlatalanul azt kérte, hogy olvassák fel Kuskó b. beadványát. Néhányan vért érezve most már hangosabban kiáltották:

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lycaum-ngomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér megállapodás szerint.

Szombat, május 21.

— Halljuk a beadványt! Halljuk! Halljuk!

Az előadó tanácsosnak nem volt kedve ehhez és — a nagy zajban talán el is mondotta — hogy nincs reá szükség; ő bizony fel nem olvassa.

— Hát adják oda Feder jegyzőnek; olvassa azt!

Kiáltottak össze-vissza a városatyák. Erre felállott dr. Csipkés Károly, a ki úgy látszik most már szintén kíváncsi lett, hogy mi is lehet Kuskó beadványában és kijelentette, — ha a tanácsbéli urak röstellik a fáradságot, tessék ideadni azt az írást; fel-olvasom majd én szívesen.

— No már ezt nem hagyom — gondolta magában Fekete-Nagy Béla — mert hátha még nagyon megtetszik a dr. Csipkés hangja, azután őt találják megválasztani a tisztújításon — sóhajtott hát egyet, kibontotta Kuskó írását és elfogódott hangon, gondosan, hangsúlyozva minden szót, bemondva minden pontot, minden vesszőt, minden gondolatjelet: olvasta fel az írást. A felolvasás módjára kiderült a kommunális szomorú ábrázata, mert Kuskó kollégánk, komoly beadványát sikerült némileg a humor derűs zománcával bevonni. Pedig abban súlyos dolgok voltak.

Hogy hiába dolgozik az ellenőrző bizottság; a polgármester és a tanács tradíciónak vallják a gázgyár pártolását; hogy hiába panaszkodnak, az nem ér semmit; az ellenőrző bizottság csak az a köpenyeg, melyet a tanács takarózik. Ilyen és hasonló panaszokkal indokolta meg Kuskó István a lemondását. A felolvasás után egy pillanatra mély csend keletkezett. De már a következő percben izgatottan felállott Salamon Antal. A polgármester intett neki: ne beszélj Tóni, hagyd el a dolgot! De Salamon nem állott el a szólistól. Ünneplés hangon kezdte és úgy is végezte. Ilyen vádakat nem szabad hangoztatni, mert meggyanúsít bennünket. Ajánlja: utalják az ügyet fegyelmi eljárásra.

Kuskó István állott fel erre és loyálisan kijelentette: sem a polgármester, sem a tanács becstületét érinteni nem volt szándékában. Vegyék ezt tudomásul. De Ferencz József, az unitáriusok ősz püspüke nem elégedett még ezzel. Követelte szintén a vizsgálót. S ezt el is határozták.

Érdekesebb tárgya még a közgyűlésnek az a bejelentés, amely immár végleg kirekesztette dr. Óváry Elemért a városatyák sorából. — A közigazgatási bíróság ugyanis szintén helyben hagyta a fiatal városatyá mandátumának megsemmisítését. Az új választást, szavazással, ez év végére tüzték ki.

A Cigány-patak ügyét pedig immár jó

TÁRCA.

Decsi Pörike.

Írta: Tanács József.

III. Gamba Imre.

Nem volt az egész Szilvás nagy határán anyai földje sem, a mennyit a csizmáján elvihetett. Legelőt nem bérelt soha, mégis egész éven át 20—25 birkát legeltetett. Az utasok, a kőpartokon, legelőik szélén s leggyakrabban a tilosban járt éven keresztl. Sehová be nem szegődött, csak télire huzta meg magát valamelyik tanyában juhával, csacsijával és pulijával, a hol felibe kitélt; azért a jövő télire csak megvolt a múlt évi szám, néha még több is. Félkészmeghúzódtat a szin alatt; a kutyák őrizték az udvart.

Madari urannak pedig vendége érkezett s a tanyáról hazajövet a kaszáló szélén találta Gamba Imrét, dühbe borult, hogy az ő kaszálóját birangolja. Eszébe jut azonban a vendég s ráparancsolt Imrere, hogy a bitangolásért holnap reggel legyen bárány az udvarán. — Ott is volt pontosan s le is vágott menten, hogy a vendégeknak a pörkölthet kijuthasson.

Dobai, Madarinak sógora, szintén hivatalos volt a behozott báránypörkölthet iny-csiklándó szagára, elkeveredve jegyezte meg, hogy udvaráról az éjjel, a tegnap kapott bárányt elemelték. Madari meghallván, hogy mikor és kitől került oda a bárány, rögtön tisztában volt a bárány-ügy mibenlétéről s tréfásan szóló sógorának.

— No sógor, csak lásson hozzá, csak úgy mint a magához.

Dobai elérte s öklöbe szorított kézzel fenyegette meg Gamba Imre láthatatlan alakját. Megfogadta, hogy torkára forrasztja ezt a lopást.

Következő nap be is állított nagy töredelmesen egy bárányval Gamba Imre Dobai uramhoz és bizony kivallotta, hogy nagy bajba került Madari urannál, kénytelen volt a legközelebbi bárányt elvinni onnét a hol találta; de hát most kipótolja ezzel.

Minthogy Dobain sokat nevettek, benne maradt a harag s följelentette a lopást; ez oly szegény volt Gamba Imrere s mindig csufolták vele, hogy nem volt már ott maradása. Egy reggelre eltűnt a határról és soha se látta többé senki.

A jászágban kukurica fosztásokban, nyáron a dohány-fűzésnél; télen a dohánysimítás és csomózásnál s itt-ott a fonókban sokat mesélnek s a mesélő érzékeny szívű leányok kérésére többféle változatban mondja el Decsi Pörike történetét, a melyet kitold a mesélő rémes vagy érzékeny esetekkel, a hogy képzelő tehetősége engedi. A sok mende-mondából szárvihető elbeszélése után kell kihámozni az igazságot.

Az inséges esztendőben (1863), a nagy szárazság éve) ősz felé a Zagya vize partján Kelend község s a szomszédos tanyák utjain, árokpártjain egy kicsiny juhalkával

járt a határban egy szép szál juhászegény. Pándi Gerzson, szép darab földet bíró tanyai gazda, többször szóba állott vele s így jött szóba a legeltetés és a teletetés. Meg-egyeztek, hogy Pándi Gerzson juhalkájában Gamba Imre feliből a juhait kiteleltetheti.

Ment már a teletetés két tén, de a tavaszszál felényre lepadt juhalka télire csak ismét ugyanannyira nőtte ki magát. A juhászegény nem volt látható egész nyáron, más határban legeltetett. A télen is jőzán élt, kocsma körül hatalmas szál legény sokszor jött össze a téli pihenő alatt Pándi Gerzson Rózsa leányával s a ki látta őket együtt könnyen kitalálhatta, hogy szívelik egymást. Nem volt ez ellenére Pándi uramnak se, csak Jászberényben iskolázó István fiának nem tetszett a dolog. A fiúnak nem volt inyére a tanyai paraszt élet; jó feje is volt; az öreg Pándi nagy keservesen belenyugodott, hogy legyen hát belőle tanult ember.

Gamba Imre és Pándi Rózsa pedig egy pár lettek s először a Pándi tanyán gazdálkodtak. Közmondásos lett a határban, hogy milyen szerző pár lett belőlük. El-adásra került földdarabokat szereztek olyan árban, hogy más verő hozzá se szólhatott. Valósággal zsugorgattak; a nap a felkelésben Rózsa soha meg nem előzhette, az alvásra elég volt nekik pár óra. Pénzüket a ládájában őrizgették s a vett földet mindig kifizették. Pándi Gerzson is meg-rokkant s a kétszáz holdas tanyát ki adta nekik bérbe, ettől fogva azután fősvénységük és a dologban való telhetetlenségük már nem ismert határt.

Pándi István iskoláit kitűnően elvégezve, ügyvéd oklevelével a megye székhelyén telepedett le és keresett ügyvéd lett belőle; megnősült s az öreg Pándi még megláthatta unokáját. Az első fiát számlából, hogy a magtalan és már akkor va-

gyonos birben álló Gambák után biztosan örököljenek, Imrének keresztelték s komának is Gamba Imrét kényszerítették.

Az öreg Pándi is kiköltözött az ákácok temetőbe s az osztozások Gambák megvették a városban lakó ügyvéd sógorától a birtok azokra jutó felelését s azonnal ki is fizették.

Ettől fogva azután a földhétség való-sággal betegedte tette őket. Vagyunk folyton szaporodott. Mintha jószáguk, lovaik, teheneik kétszer ellettek volna egy évben, úgy nőtt a gulya, ménes és juhalka. Suttogták is az emberek, hogy bizonyosan kincset találtak, mert az már megismen Istentől való, hogy valaki annyi vagyont gyűjthessen oly rövid idő alatt.

Az is kitűdött, hogy Gamba Imre apja a szegedi várból végezte életét és még jobban szárnyra kelt a hír, hogy hol kell keresni a gazdagodás forrását. Pár évtized után azonban beletörődtek az emberek s mint a fősvénység példányképeit emlegették őket.

A gazda együtt dolgozott munkásaival s együtt is evett velük. Fősvénységben és telhetetlenségben azonban az asszony tul tett rajta s annyira ment, hogy még Gamba is megszokhatta, mert egy alkalommal be-vegezvén este a munkát — éppen kapáltak — bejöttek a tanyába vacsorára; a lebbenes leves és juhhusos kása még nem volt kész. Hogy addig se heverjenek, míg mellé ülhetnek, mondja az asszony:

— Apjukom, megkapálhatnák addig azt a kis babföldet.

— No gyerünk emberek, — mondja Gamba nagy mérgesen — s neki láttak a tanyá kertjében a babföld megkapálásának; a gazda ment elől: dühösen morogva magában, utána husz ember és úgy helyben-hagyták a babot, — a gazda példáját követve, — hogy egy szál sem maradt benn

a földben, öt perc alatt mindent kiirtottak dűhükben. Az asszonyt pedig kilelte a hideg a nagy kár láttára.

Tul jártak már a kétezer holdon, de annál többre vágyakoztak. Leküzdhetetlen keserűséget csak az okozott nekik, hogy mikor már mind megvették a Pándi Gerson-féle tanyá körül fekvő földeket, a velük határos Honthy Ákos-féle 6000 holdas uradalom ut-jokat állta. Ebből már nem vehettek.

Honthy Ákosnak Kelend község határában volt a birtoka.

A reform. eklézsiának is 6 volt a kegy-ura. A földes urat a községben nem is ősmerték, őkúlei korán elhaltak s az ifjú nem kívánczozott ide soha. A birtok kezelését egészen rábízta szüleitől öröklött kópíróbát hűségű jószággazdájára Kemény Lajosra, ki benn lakott Kelenden a kastélyban is bűsárfája volt a birtokosnak.

Kelend felől még szomszédja volt Czege János 250 holdas tanyája, még csak erre fájt a foguk, de nem tudtak megalkudni. Egyizben jó áron adta el a gyap-jut s a tíz év óta alkuba volt tanyáért megígérte a Czege által kelt összeget. Hazamenet avval állott az asszony elé, hogy keresse csak ki a ládából azt a kis pénzt (50000 forint) s a gyapjú árával együtt kifizetik annak a kis földnek az árát, a melyre oly régen áhioztak. Így növekedett huszonöt év alatt a három hold földnek közel háromezer holdas uradalomra.

A tanyavétel után üres maradt ismét a láda s ez annyira bántotta az asszonyt, hogy nemhogy engedett volna határtalan fősvénységre, hanem szegényteljes és büntetésre méltó cselekedetre is vetemedett: ugyanis néhány juh mélyben elhullott s hogy a kárt behozza, az elhullott állatok husából nagy tűstökkel juhparikát főzött s a piacon a betivásáron saját maga ki-árulta. Feljelentették s a hatósági idézésre

időre eltemették: egy készitendő szabályrendelet kriptájába.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk a következők:

Jelen voltak:

Bizottsági tagok: Adorján György, dr. Apáthy István, Babos Sándor, Benel Ferenc, tb. tiszti főjegyző, dr. Boros György, dr. Csipkés Károly, dr. Deák Albert, tb. tiszti főjegyző, Dobál Antal, tb. tiszti főjegyző, Engel Gábor, Erecenz József, dr. Genersich Gusztáv, dr. Gidófalvi István, Gombos Ferenc, Havas Armin, Havas Lázár, Hevesi József, Hirschfeld Károly, Katona András, Kánitz Jenő, Kiss Sándor igazgató, Kuskó István, Kúntz Imre, dr. Menyhárt Gáspár, Merza Gyula, Merza Lajos, dr. Mihály József, tb. tiszti főjegyző, Nagy Dező, Nagy János, Papp Leontin, dr. Papp József, Reimann Károly, Reményik Viktor, Smiel Dávid, Somodi István, dr. Szádeczky Lajos, Székula Ákos, dr. Széchy Ákos, Szilágyi Lajos, Tanács József, Tokaji László, dr. Tulsek Sándor, Wertheimer Vilmos.

Tiszviselők: Szvacsina Géza polgármester, Salamon Antal tanácsos, Vikor Kálmán tanácsos, ársz. elnök, Fekete-Nagy Béla tanácsos, dr. Esterházy László főjegyző, dr. Nemes Ferenc aljegyző, Föder Ottó aljegyző, Gajzágó Manó tiszti főjegyző, Deák Pál árszázéki főnök, dr. Jeszenszky Gyula árszázéki főnök, dr. Bartha János főorvos, Tomosváry Miklós főpénztárnok, Póczy Mihály főmérnök, Lakatos Ferenc főszámvevő, Szigethi Gábor közgály.

Jóval 3 óra után nyitotta meg a közgyűlést: gróf Bély Ákos főispán. Jelentette, hogy mindekenlőtt a polgármester óhajt bejelentést tenni.

Jókai emléke.

Szvacsina Géza polgármester a következő bejelentést tette:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Egy szomorú bejelentést kell tennem. Ugyanis nemcsak a magyar nemzet, hanem az egész művelt világ gyászát, a magyar nemzet büszkeségét, nagyevű költője, városunk diszpolgára Jókai Mór halálát.

Az egész magyar nemzet elvitte koszorúját és könnyeivel áztatta azt millió bánta, a fölötti fájdalommal, hogy a nagy és magasatos eszmék harcosa, halhatatlan költője immár nincsen többé.

Kolozsvár városába amint e lesújtó gyászír eljött, tanácsunk azonnal ülést tartott a következő határozatot hozta:

A város a nagy költőjének halálából kifolyólag, mely gyásznak és kegyeletnek jelölő következőket rendeli el:

1. az özvegyhez részvértiratot intéz.
2. az összes középületekre gyászlobogót tűz ki.
3. A temetés napján a nagy költő nevét viselő utca házait gyászlobogóval látja el és a gázlámpákat gyászszal borítja és egész nap égve hagyja.

4. A temetésére a törvényhatósági bizottságot köldöttésegileg képviselteti és ezen köldöttéseg koszorút tesz a ravatalra. Meltóztatassanak a tanács ezen tett intézkedését jóváhagyólag tudomásul venni és egyben azon indítványomat is elfogadni, hogy Jókai Mór a nemzet halhatatlan nagy költője, városunk diszpolgárának emlékét jegyzőkönyvbe megörökíttessék.

A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a tett intézkedéseket és hozzájárult az indítványhoz.

Ezután reátértek a napirendre:

Kormányleiratok.

Tudomásul vétetett: a közvághidhi módosított szabályrendeletre vonatkozó; a városi jövedéki hivatal szabályrendeletére vonatkozó belügyminiszeri és a Karolina-kórház fertőző betegosztályára vonatkozó kultuszminiszeri leirat.

Dr. Óváry Elemér mandátuma.

Eszterházy főjegyző jelentette, hogy a közigazgatási bíróság jóváhagyta az igazoló bizottság és a bíráló választmány abbeli határozatát, mely szerint dr. Óváry Elemér megválasztása érvénytelen. Javasolja, hogy

ugy megjéjdi, hogy a tanyai kukorica-görében felkötötte magát s meg is halt.

A nagy vagyon dacára még mindig észre lehetett venni az öreg Gambán, hogy valami aggodalom gyötri. Pándi István sógora kívül senkivel sem érintkezett, a városba ritkán járt. Felesége halála után még jobban félt valamitől s félelmében egy ízben majdnem a felesége sorsára jutott:

Ökröket adott el a vásáron, hazamehet a mint a tanya udvarán leszállt a szekérről, kocsisa oda szól az udvaron vizet merő béréshez:

— Mi újság itthon Józská?
— Egy szegedi ember kereste a nemzetes urat, holnap újra kijön, a zsandárok is erre járnak.

Az öreg Gamba ingatag lépésekkel alig vonzolta magát ment be a házba, karjára volt vetve a vásárbán vásárolt új kutyafék csomó. Néhány perc múlva a bérésnek valami kérdeznivalója volt, benyit a szobába s majd hanyatt esett, a mint az öreg Gambát látja egy szögön függve, egy új kötőfékkel nyakában. A bérés sem volt rest, hanem kikapja a kacrot a csizmaszárból, s a kötőféket egy nyiszszantással elvágta, hogy az öreg levele elterül a földön.

Gamba néhány napig megfeküdt a tréfát, de azért még most sem tagadhatta meg magát, mert — még most is emlégetik — nemhogy meghálálta volna a bérés szolgálatát, hanem mikor üjlesztendőkor számoltak és a bérést kifizette volna, az elvágott új kötőfék árát a szegény ember béréből levonta. Azt mondá, hogy le is oldozhatta volna s nem ment volna kárba az új kötőfék.

(Folyt. köv.)

az új választást és év végén, ejtsék meg. Benel Ferenc kéri a választást azonnali kitűzését. Dr. Menyhárt Gáspár, Eszterházy László felszólalásai után szavazás alá került a dolog és elvetették Benel Ferenc indítványát, a ki nyomban fellebbezést jelentett be.

A tisztújító közgyűlés.

A tisztújító közgyűlés határidejének kitűzésére a főispán felkérte.

Tanács előterjesztések.

A fellegvári vízvezeték ügyében a szakosztályok azon javaslata fogadtatott el, mely szerint az érdekelteket hadtestparancsnok-ság felhivatik kellő hozzájárulás garantálására.

A gyermekmenhely igazgatóságának az intézet elhunytjai részére adandó ingyen sirhely iránti kérése kedvező elintéztést nyert.

Egy kis vita támadt a gyermekmenhely egy másik kérésénél, mely a gyűmölcsös kerthez való hozzájárulást kéri a városról. Elhatározták, hogy a városi kerestést kölcsön adják az intézetnek.

A Máv. a Mátyás-szobor szállítása körül fölmerült tévedésből származó fuvardíj-különböztet megterítését kérte. A házipénztár terhére kintalták.

A gázgyár.

A gázgyár két pontban is szerepelt a közgyűlésen. A légszuszárának leszállítása ügyében, a kommunális fenntartva elvi álláspontját beleyegszik abba, hogy a légszuszár ára köbméterenként csupán 2 fillérrel szállíttassék le, de követeli, hogy ez a leszállítás már 1904. január 1-étől vegye kezdetét.

A gyár ellen beadott panaszok tárgyalásának a panasz tárgyává tett konkrét esetekre vonatkozólag, dr. Papp József jelzi, hogy a panaszos bírói eljárás tárgyát képezi. A közgyűlés ne prejudikáljon a bíróságnak, mert a gázgyári panaszok megvizsgálására kikiáltott bizottság jogász tagjainak is más az álláspontja, mint a panasztevő bizottsági tagé. Kimondotta a közgyűlés, hogy a Vigadó világítását ezután mindig a város fizeti meg és így a 20 százalék engedményre igényt tarthatnak.

Egy lemondás.

Kuskó Istvánnak a közvilágítást ellenőrző bizottsági tagságáról való lemondását ismertették tudósításunk bevezetésében.

Apróbb ügyek.

A Magyar Aszfalt részvénytársaság kérését, a szakosztályok ismert javaslata szerint intézték el.

A villamos műre beérkezett ajánlatok szakértői felülvizsgálatáról 3000 koronát a nyugdíjalapból utaltak ki.

Az Ördögárok rendezése.

Az „Ujság” hívta fel pár hét előtt a hatóság figyelmét arra a nagy közegészségügyi veszedelemre, a mi az „Ördögárok” révén fenyegeti városunk lakosságát. Jól eszt érzéssel konstatajnk, hogy felszólalásunk nem hangzott el eredménytelenül és a tegnapi közgyűlés már ki is mondotta, hogy rendezni fogja az „Ördögárok” ügyét. A tegnapi közgyűlésen ezt a tárgyat Salamon Antal tanácsos adta elő. Az „Ördögárok” másképp a „Cigányatak” kérdésének rendezését is szükségesnek tartja. A tanács és a szakosztályok nevében ajánlja, hogy alkossanak a rendezés céljából egy új szabályrendeletet és e szerint járjanak el.

Somodi István hozzájárul az előterjesztéshez és a kérdés megoldását szintén egy új szabályrendelettel várja.

Deák Albert indítványozza, csinálják meg ott a leveztelő csatornát, a díjakat róják ki a lakosokra s ezzel rendbe jön a dolog.

Bartha János főorvos: Ő már a nyolcvanas években sürgette, hogy rendezék az Ördögárok ügyét. Akkor nem tették meg. Most már a közegészségügy érdekében meg kell szüntetni ezt az ominozus állapotot.

Dr. Mihály József szintén a rendezés mellett van.

Gajzágó Manó: Az Ördögárok általánosan veszélyezteteti a város közegészségügyét. Nincs szükség ott szabályrendeletre, hol a közegészségügy veszélyeztetve van. Indítványozza: küldjenek ki bizottságot a kérdés tanulmányozására és a megoldási módokat kidolgozására.

Dobál Antal helyesli a főjegyző álláspontját. Az ügyet tanulmányozni kell.

Engel Gábor: Csak a csatornázást kell elrendelni s a kérdés magától megoldódik.

Még Genersich Gusztáv szólalt fel s ezzel elnökölő főispán az érdekes vitát bezárta.

Mintán Deák Albert javaslatát viszszavonta, elnök kihirdette a határozatot. E szerint a közgyűlés a tanácsot és a szakosztályokat, hogy az „Ördögárok” vagy Cigányatak meder rendezése céljából sürgősen készítsen szabályrendeletet.

Apróbb ügyek.

Elhatározták, hogy a sértes közvágóhidhoz zsírolvasztó és hűsároló készüléket állítsanak fel 7700 korona költséggel.

Az Atilla-utcai, a Nádaséri és Breifői vízvezeték munkálatok végzésével, a megtartott árlejtés alapján, a legutányosabb ajánlattevő Törs és Ormai céget bízták meg.

Fellegvár-úti VI. oldalsíkátör 6 számú telkét megvásárolják a román. egyház-községe.

Díszegyi István felebbezését, építési ügyben, elutasították.

A pénzügyigazgatóság mellé, bizalmi férfiakul Deák Józsefet és Trandafir Miklóst küldötték ki.

Számvevőség jelentései.

A számvevőség előterjesztette: a) a házipénztári számadás 1903. év. — b) a »Mátyás-szobor alap« 1903. évi. — c) az igazfogat-munkák 1902. évi. — d) az igazfogat-munkák 1903. évi. — e) a milleniumi elemi és képes. iskolák 1903. évi. — f) a polgári fiúiskola 1903. évi. — g) az ázparos-tanonciskola 1903. évi számadásainak megvizsgálásáról szóló jelentéseket.

A jelentéseket tudomásul vették.

Kérések.

Több kolozsvári polgár a vasúti sztrájk-ból kifolyólag a helybeli vasutások érdekében a kormányhoz felirat intézése iránt adott be kérést. A szakosztályok és a tanács azt javasolják, hogy térjenek napirendre a kérdés felett.

Deák Albert ezzel szemben indítványozza: irjanak fel a kormányhoz oly értelemben, hogy kegyelem után e perbefogott vasutások ellen az eljárást szüntesse be.

Salamon Antal nem fogadja el a Deák Albert indítványát.

A többség szintén a tanács és a szakosztályok javaslatát teszi magáévá és aszerint határoz.

Dr. Veress Lajos háztulajdonostól és érdektársaitól — a Kismező-utcának csatornázással és vízvezetékekkel való ellátása iránt, kérés adatott be, a kérést teljesítik.

Ellenben a Hegyölgy és a Major-utcai házbirtokosok hasonló tartalmú kérését jelenleg nem találják teljesíthetőnek; Török József telekfelosztás iránti, Halász Jenő telekfelosztás és irányvonal megállapítás iránt. Fisch Géának a Grand-kávéház bérletének — a Grand-kávéház előtti járda egy részének vasrácsal leendő elkerítésére iránti kérése az ismert feltételek mellett teljesíthetik.

Ditói József mértékhiitelesítő főnöknek hat heti szabadságot engedélyeztek és 200 korona segélyt szavaztak meg. Marossy László napidíjasként felemelték napidíját, egy rendőrnök 40 korona segély kiutalványozását engedélyezték, végül több tiszviselőnek előleget adtak s ezzel az ülés véget ért.

*

Kuskó István hírlapíró kollégának, városi törvényhatósági bizottsági tag a következő nyilatkozat közlésére kérte fel a lapunkat:

Nyilatkozat.

Kolozsvár, május 20.

A mai városi közgyűlésen előterjesztett, a közvilágítást ellenőrző bizottságban elfoglalt tagsági állásomról szóló lemondásom indoklását, mint a gyűlés után hallottam, különbözőképpen magyarázták.

Nem akarom, még 12 óráig is, hogy a közönség körében téves magyarázatok keljenek az ügyről származva. Azért nyilatkozom a szerkesztő szives engedelmével, e lapokban, mely a miénket, az Ellenzéket, 12 órával megelőzi.

A mint a város közgyűlésén a tek. törvényhatóság színe előtt tettem, ezenel itt is kijelentem, hogy lemondásom indoklásában foglalt kifejezésekkel sem gyannusítani, sem becsületében érinteni a tek. tanács, vagy a városi tisztikar egyetlen tagját sem kívántam. Ennek feltevése s sértő volna reám nézve. Hiszen épen én voltam az, a ki néhány év előtt, midőn hírlapilag gyannusították a tek. tanács néhány tagját, utána jártam a dolognak, megállapítottam a gyannusító állítások alaptalan voltát és a megtámadott tisztviselők védelme érdekében szerkesztési útzenetben írtam meg a tényállást.

Hogy ennek dacára mai felolvasott előterjesztésem indoklásában hangot adtam annak, hogy a Tanács részéről a légszuszár hagyományos védelemben részesül, sajnos, ezt nem lehetett elhallgatnom (főleg nem a beadvány kelte napján, ápril. 17-én), mert e mellett a polgárkár kárára szolgáló állapot mellett, sok-sok évről szóló tények és — akták beszélnek. Ezt a védelmet menteni tudtam volna a légszuszár fizeme két első évtizedében, a midőn a kezdet nehézségeire való tekintettel, lehet, hogy a gyár védelmet kívánt, de ma?... ma a polgárság érdeke kívánja a védelmet, mind a törvényhatóság, mind a tek. tanács tagjaitól a légszuszár amugy is magas tarifái mellett az ő tulzolt és többször jogtalan s törvényellenes felszámításai ellen.

Ezért tartottam szükségesnek s fogadtam el a Salamon tanácsos által proponált vizsgálatot, (semmi esetre sem fegyelmi vizsgálatot) mely egyfelől a bajok gyökereit fogja feltárni, másfelől pedig azokat az okokat fogja megvilágítani, a melyek miatt én is és még nagyon sok polgár a városnak a légszuszár által, igazságtalanul törvény elő hurokoltatunk s hónapokon keresztül zaklatásnak voltunk kitéve és hiába fordultunk a tek. tanácshoz, mert ott védelmet nem találtunk.

Ha a tek. tanács szolgálni akarja az ügyfél kapcsolatban a polgárság érdekeit, sürgetse e vizsgálatot keresztül vitelét. Ugyan-ért teszem én is, nehogy mint sok más ilyen vizsgálatnál előfordult, ez úgy a halogatás által egyfelől elposványosodjék, másfelől a dolgok bizonytalanságban hagyása pedig helytelen kombinációkra szolgáljon okot.

A vigadó világítására nézve, a mai nap hozott határozat bizonyossággal ama meggyőződés mellett, hogy szeretettel és egyetértő munkával igenis megtudjuk védeni polgártársaink érdekeit s erre a Szvacsina polgármester úr által kifejezésre jutott határozattal vált tanácsai véleményem csak megerősít ebben. E határozat tetemes anyagi nyereséget nyújt a koronkint a Redutban ünnepélyeket közlítőzteknek és ha a többi javaslatok is ilyen gyorsan határozattá emeltetnek, a megsarcolt szegény polgárság is hálás lesz érte. Ezen a téren és ebben az irányban munkálkodva

olyan találkozó pontok lesznek, a hol még talán Salamon tanácsos ur is helyeselni fogja azokat a törekvéseket, a melyeket polgársaink védelme érdekében kifejték.

Kuskó István.

A japán—orosz háború.

— Express tudósítás. —

Budapest, május 20.

Egy kis változatosság van a csatáren. Ezuttal japán veszteséget jelentenek a táviratok. A Sikisima páncélos és a Nosino cirkáló Port-Artur bombázása közben aknára tévedt és elsüllyedt. 400 japán tengerészaltona lelte halálát ezáltal, 350 embert sikerült megmenteni.

A szárazföldi harcok azonban a japánokat uralja. Alexejev és Szaszulics tábornok után Kuropatkin generális fővezér is kegyvesztetté lett, mert annak idején azt a kijelentést tette a cárnak, hogy fejével áll jót azért, hogy a Japán egy japán katonája sem teszi át a lábát.

Hogy e nagyhangú kijelentést mennyiben sikerült megtartani, láttuk az elmúlt eseményekből. Cyrill nagyherceg jelentései nagyon elkedvetlenítették a cárt, mert nyilvánvaló lett, hogy Alexejev és Kuropatkin versenyeznek egymással, a helyett, hogy egymás kezére dolgozzanak. Így aztán kegyvesztetté lett Szakulicsal egyetemben, a kit már vissza is hívtak. Pétervári körökben meg vannak győződve, hogy ez vár Kuropatkinra és Alexejevre is.

Távirataink a következők:

Tokióból jelentik: A Macsuze páncélos hajó elsüllyedéséhez azt jelenti Togo tengernagy, hogy a hajó aknába ütközött Port-Artur kikötőjének bejáratától tíz kilométernyire délre, amint Port-Artur előtt a nyílt tengeren cirkált, hogy a japánok partraszállását fedezze. A páncéloshajó segítségét kérő jelzést tett, azonban kevéssel ezután második aknába ütközött és fél óra múlva elsüllyedt.

Mukden, május 19.

A japánok előrenyomulása, különösen dél felől egy pillanatnyira megszűnt. A tisztek vélekedése szőrint ideiglenesen vissza is vonultak azokból a helyzetekből, amelyeket az utolsó, nyilván e hó 17-én befejezett harc után elfoglaltak. Az oroszok azt a hírt vették, hogy a japánok 14 mérföldre visszavonultak a kaicsu állásból.

Tokio, május 19.

Magánhírek szerint kisebb csatározás volt Kiucsantól délre, a Liaotung félszigeten. Az oroszok vonala Csicsatantól Togulicsanig terjed, a Kiucsantól északra lévő dombosoron, melyet a város ural.

Egy furlangos gazember

a kolozsvári törvényszék előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 20.

Tegnap folytatta a kolozsvári királyi törvényszék Fried Henrik ügyében a bizonyítási eljárást. Az érdekes bűnper tegnap is nagy közönség jelenlétében tárgyalatott és a vádlott is a fokozott érdeklődésnek megfelelőleg még merészebb és kihívóbb magaveleletet tanusított, mint előző napon. Tegnap is tagadott és mindenképen igekeztet felvéreztetni a bíróságot. Mikor látta, hogy ez sehogyse sikerül, elkecseregetten vetette le elegáns szabasú, bár kissé gyűrött tavaszi felöltőjét s ezzel némileg könnyíve magán ismét tagadott, hazudott és kifogásolt mindent.

A tegnapi tárgyalás a bírósági írászakérőik meghallgatásával kezdődött.

Dr. Óvári Kelemen és Dr. Kolozsvári Sándor írásszakértők megvizsgálták a vádlottnak a »Haza!« biztositó társaságnál elkövetett hamisítványait s megállapították, hogy csak a Fried Henrik sajátkezű írásai.

Vádlott természetesen ezt most sem ismerte be.

Délután a megkérőitött felek közül Szarvas Dező előadta, hogy egy hamis, nyugta alapján Fried 61 80 koronával csalta meg. Fried ezt tagadja. Szarvas Dező esküt tesz vallomására.

Ezután Budapestben elkövetett egyik lopására tértek át. Fried itt lakótársától, Kovács Rudoltól, majd Fábrián Ferencenél lopott el több ruhaneműt, mintegy 200 kor. értékben.

— Bemeri-e — kérdezi az elnök.

— Nem.

Az iratokból erre megállapítják, hogy Bodor Károly álnéven követte el, Fried ezt a lopást. És a kérésitottak is Bodor Károly ellen indítottak volt eljárás.

A vizsgálat során azonban kiűnt, hogy Fried rejtőzködött a Bodor név alatt.

A megkérőitottaknak megmutatták a vizsgálóbíró által a Fried fényképét és azok volt lakótársukat s tolvajukat ismerték fel benne.

Fried tagadja, hogy ő Bodornak nevezte volna magát: tagadja, hogy lakótárs lett volna Kovács Rudoltól és végül tagadja, hogy egyáltalán lakott volna a Kálvária-téren, hol lakótársát kifosztotta.

Bíró Mór tanú elmondja, hogy ő magától Friedtől tudja, hogy lakott a Kálvária-téren.

Fried: Sohase laktam a Kálvária-téren, az én lakásom a Nagyfuvaros-utcában volt. — Hány szám alatt? — kérdezi az elnök.

— Vagy 17, vagy 18, vagy 15, vagy 19 — válaszolja Fried.

A tanú fenntartja azon állítását, hogy maga Fried mondotta neki, hogy a Kálvária-téren lakik és meg is esküszik erre.

Most a nagyváradi tolvajlásra került a sor. Itt Pártos Ervinnek nevezte magát és házizagadójának Liszka Károlynak törté fel egy kofferét s abból az összes ruhaneműket ellopta és eladta.

Liszka Károly a megkérőitött fél előadja, hogy milyen furlangos módon lopta meg 61 Fried és megbüntetését kívánja.

Kárterítést ellenben nem kér, mert ezt egy se remél a vádlottól.

Végül a pénzügyi szakértők adták elő tapasztalataikat.

A tárgyalás még napokig eltart. Holnapra és keddre több újabb tanut idéztek meg.

1904. Május hó 15-ével új előfizetést nyitottunk az „UJSÁGRA”-ra.

Május 15-től június 15-ig..... 2 korona.
Negyedévre..... 6 korona.
Félévre..... 12 korona.
Kérjük azokat a t. c. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetése lejárt, hogy az „UJSÁG” megrendelését minél előbb megújítani sziveskedjenek.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, május 21.

— (Az Erdélyi Irodalmi Társaság közgyűlése.) Az Erdélyi Irodalmi Társaság ma, szombaton tartja évi közgyűlést az egyetem bölcsészeti karának tanácstermében. Az ülésen, mint már megírtuk hét rendes tagsági helyet is betöltenek. A társaság szünet előtt utolsó felolvasó ülését június 5-én tartja meg a városházban.

— (Rákóczi és a kuruc bujdosók hamvai.) Dr. Szádeczky Lajos az „Erdélyi Múzeum” ünnepi számában érdekes cikket írt II. Rákóczi Ferenc és a bujdosó kuruc vezérek hamvainak hazaszállításáról. Ugyanez ügyben gyűlést tart az egyetemi ifjuság is.

— (Dr. Haller Károly jubileuma.) Dr. Haller Károly jubileumára a rendezőség már minden előkészületet megteett. A bizottsághoz mindennap nagyszámú levél és üdvözlő távirat érkezik. A kolozsvári és budapesti intézetek küldöttein kívül újabban Kismárton város tanácsa és a soproni ügyvédi kamara jelentette be, hogy küldötté által, élő szóval kívánja üdvözölni a jubilánst. Szamosújvárról Todorffy Lukács polgármester és Esztergár László ügyvéd jönnék el az ünnepélyre. Sepsiszentgyörgyről Sára Tamás árszázéki elnök, Tordáról Csáko László ügyvéd jön. Bejelentette még részvételét Barcsay Domokos országgyűlési képviselő is, ki tanítványa volt Haller Károlynak.

A kolozsvári intézetek és testületek közül üdvözölni fogják az ünnepeltet: A monostori gazd. tanintézet. (Fekete Nagy Béla jegyző), az E. M. K. E., a jogászegygyűző egyület, az önkéntes mentő-egylet, (dr. Hovesy József), Város szepítő-egylet, Kereskedők és kereskedő ifjak. Athletikai Club, Tornavivő-egylet, Iparosok felolvasó bizottsága stb. A részlet sorrendet ma állítják össze.

— A nagyenyedi Kossuth Lajos asztaltársaság estélye.) A nagyenyedi Kossuth Lajos asztaltársaság XIII-ik összejövetelét ez év május 20

titkár jelentése az önképzőkör ez évi működéséről. 7. VII. Magyar Népdal-egyveleg, összeállította Rietly Károly tanár. Előadja a főgimnázium vegyeskara. 8. Rákóczi, Bodnár István, Szavajka Veress Lajos (VII. 9. Valse, Chopin). Zongorán előadja Szabó György (IV.). 10. Béka Cantate, C. Hennig. Előadja a főgimnázium vegyeskara. 11. Aírs variés, Beriotól. Hegedűn előadja Wiszmüller Mihály (V.). Zongorán kíséri Fellner József (VII.). 12. Vig monológ, Gabányitól. Előadja Ákontz Olivér (VII.). 13. Magyar Népdal-egyveleg, összeállította Rietly Károly tanár. Előadja a főgimnázium vegyeskara.

— (Tanárjelölt majális.) A kolozsvári egyetem bölcsészeti és matematikai karának hallgatói, segítő egyesületük javára, e hó 28-án a Lovde összes helyiségeiben majális tartanak. A mulatságra a meghívottak már szét is küldötték a rendezőség ezután tudatja azokkal, kik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, hogy öhajjatsukkal forduljanak Bittó Rezső főtörő úr felé, hol jegyeket is lehet vásárolni. A majális védnökei a következők: Fővédnök: dr. Szamosi János, a tanárképző intézet igazgatója. Védnökök: Heinrich Józsa, a tanítónépző intézet igazg., Apáthy István dr. egyetemi rektor, Beldi Ákos gróf főispán, Bíró Béla apát-plébános, Fabinyi Rudolf dr. math. kari dékán, Farkas Gyula dr. egyetemi tanár, Feilitzsch Arthur báró képviselőházi alelnök, Ferencz József unitárius püspök, Klobucsar Győző altábornagy, Vajda Gyula dr. bölc. kari dékán. A rendezőbizottság elnöksége a következőkből áll: Kovács Kálmán elnök, Haraszti Emil alelnök, Keresztély Olga alelnök, Sziklay Ferenc alelnök, Mezey Sándor titkár, Szathmáry Ákos pénztáros.

— (Szencsentséflenség a Magyar-utcazi tűznél.) Lapunk más helyén adtuk hírt a Magyar-utcaiban tegnap d. e. történt tűzről. Itt csupán azt emlíjük meg, hogy az ottani munkálatoknál súlyos baleset érte Szűcs Gergely kéményseprőt, aki mint önkéntes tűzoltó működött közre a tűz lokalizálásánál. Ugyanis egy másik tűzoltó véletlenül egy vasvillával a lábába szúrta. A seb azért volt súlyos jellegű, mert a vasvilla súlyos volta, könnyen vérmérgezést idézhetett volna elő. A sérültet a mentők vették ápolás alá és valószínű, hogy a balesetnek nem lesz semmi komolyabb következménye.

— (Nagy tűz Alsólovasán.) Alsólovas Szolnoki Doboka vármegyei községben a nagy tűzvész volt. A tűz egy kis gyermek gondatlanságából Dobai Ferenc csűrőseben támadt s a nagy szélben gyorsan tovaferjedve pár óra alatt hat telket hamvasztott el. A kár nagy, mert az elégett épületek közül egy sem volt biztosítva.

— (Programmos majális.) A Felső-Csernátoni Olvasó-Zene- és Dalegyesület pünkösd első napján (május hó 22-én) a ref. egyház fakepavarság alap javára programmos majális rendez. A mulatság az »Ájfeje« nevű puszta tartatik meg, kedvező idő esetén a községi iskolában. Kezdeté délután 1 órakor.

— (Gyújtogató legény.) Mozsár Simon 22 éves legény Pusztakamaráson lakó bányát a napokban megfenyegette, hogy vagy megöli, vagy felgyújtja. Erre a fenyegetésre Mozsár János kikérgette házából öccsét, ki bosszút forralva hagyta el bányája házát és fenyegetését még aznap be is váltotta. De nem volt ahhoz bátorsága, hogy visszatérjen bányája telkére és itt kövesse el tettét, hanem a szomszéd istállót és csűrűt gyújtotta meg, mely össze van építve bányája istállójával. A bosszúújló testvér erre megszökött a faluból s még maig sem tudtak nyomára akadni.

— (Elégett istálló és csűr.) Tegnap délelőtt 11 órakor a Magyar-utcaiban meggyulladt Balázs Mihály gazda istállója és pár perc múlva a közelében levő csűr is tüzet fogott. Mire a tűzoltók kiérkeztek már mind a két épület lángokban állott, úgy, hogy nem is lehetett mentésre gondolni. A nagy szélben még négy közeli ház fűdole is kigyulladt, de itt még idejekorán elfojtották a tüzet. Az elégett istállóban egy kis borjú is teljesen szénáégett. A csűrben több gazdasági eszköz pusztult el.

— (A vasúti sztrájk.) A beregszászi királyi ügyészség a vasutasok ügyében a nyomozást már befejezte és annak eredményeképpen a királyi törvényszékhez három esetben vádratott adott be. Ninger József bányai államásfőnök és Márkus András ottani váltóőr a btk. 481. és 483. §-ai alapján hivatali kötelesség megtagadásának büntetési adathoz a vádatanács elnökehez. Ügyükben a tárgyalás szintén rövid időn belül meg fog tartatni.

— (Halál a vonaton.) Román János máv. főkapitány Homoród és Apáca állomások között, az 506. számú személyvonaton hirtelen rosszul lett és pár perc alatt meghalt. A holttestet tegnapelőtt hozták vissza Kolozsvárra s tegnap el is temették nagy részvétel mellett.

— (Vecsey Ferkó és az angol királyné.) Rövid távirat már jelentette, hogy a szenális magyar hegedűművész, a kis Vecsey Ferkó nagy sikerrel hangversenyzett az angol királyi pár előtt. Erről az érdekes hangversenyről most intím részleteket írunk nekünk Londonból:

Annak idején, a mikor Vecsey Ferkó az orosz fővárosban volt, a cári pár előtt is játszott s annyira megnyerte a cárné tetszését, hogy az összecskolta őt. Az angol királynőt pedig a cárné figyelmeztette, hogy okvetlenül hívja meg és hallgassa meg ezt a csodagyermeket, ha Londonba jön. Ez a meghívás most meg is érkezett a kis Vecsey Ferkóhoz, amikor Londonba jött s az angol udvar jelenlétében bemutatta a magyar fiú művészetét. A királyné a játéka a szó szoros értelmében könyekig megindította s megismételtette a játékát. Aztán ölébe vette a gyermeket és összecskolta. A királyné nemettől beszélt vele és meséltetett magának a sikereiről. család körülményeiről s a terveiről. A vidám fiúcska rendkívül fesztelennel mesélt a királynénak. Különösen sokat mesélt Konstantin nagyherceg bácsijáról, aki őt sokszor kísérte zongorán. Amikor a királyné és vendégei számarán elkészült a tea, a királyné így szólt a kis Vecseyhez:

— Most pedig, Franz, menj a másik szobába és játszdál a gyerekekkel!

— Játssz? — felelte Vecsey — hegedűn, Királyné néni?

— Nem, nem! — kiáltott fel nevetve a királyné! Fáradt vagy már. Csak a gyerekekkel (a walesi herceg gyermekeivel) játszdál, aztán kapsz theát és süteményt. Azután a királyné a legszívelebben beszélgetett a kis Vecsey szüleiével; megkérdezte őket a gyermek körülményeiről és nagyon csodálkozott, a mikor azt hallotta, hogy neki naponta 2 óra elegendő a technikai gyakorlatokra. Végül elbucsuzott a királyné a vendégeitől a legszívelebben kérte őket, hogy látogassanak el ismét a Buckingham-palotába.

— (Alakuló-gyűlés.) Ez év május hó 28-án délután 3 órakor tartja a „Mezőségi Gyümölcs-Méhészeti Egyesület“ alakuló-gyűlést, a nagysármási áll. iskola helyiségében. A gyűlést műsorral összekötött és az egyesület javára rendezendő táncmulásg követi.

— (Talált kézi táska.) A Ferencz József-uton egy kézi táska találtatott Tulajdonosa átveheti azt Ferencz József-ut. 9. sz. a. földszint.

— (Halálraítelt gyilkosok.) Grósz Bruno és Staffors Frigyes munkásokat rablógilkosság miatt háromnapos tárgyalás után tegnap halálra ítélték a frankfurti esküdtszék. A halálra ítélték azzal voltak vádolva, hogy ez év február 25-én megölték és kirabolták Lichtensteint, egy előkelő frankfurti zongoragyárost. A tett lekövetésével mindjárt Grószot gyanúsították, aki eleinte tagadta tettét, de később a felmerült súlyos bizonyítékok alatt bevallotta, hogy a zongoragyárost ő gyilkolta meg és rabolta ki Staffors segítségével. Stafforsot Hamburgban fogták el. Háromnapos tárgyalás után, amelyen több mint 30 tanút hallgattak ki, mind a két vádlottat halálra ítélték. A két elélt még nem felebbezett az ítélet ellen.

— (Bérgyilkosság.) Ismét szaporodott egygyel a bérgyilkosságok bűnkörképére. A tolnamegyei Gerjen község színelve a vérlázító bűncselekménynek, melynek részleteiről tudósítónk a következőket írja: Taba József gerjen legény bűnszerelemi viszonyt folytatott Béda Sándorné sz. Béda Erzsébettel, aki ugyan már nem valami fiatal; de azért viszonzta a legény szerelmét. — Taba József végre felszólította a szerelmes asszonyt, hogy hagyja el a hitest urát és éljen vele. Ebből azonban Béda Sándorné nem akart beleegyezni. mivel vagyonok közös szerzemény volt, meg azután már szeretett volna a legénytől szabadulni, aki miatt nem egyszer tett neki az ura szemrehányást. Béda Sándorné tehát azt a borzalmas tervet gondolta ki, hogy meggyilkoltatja a szeretőjét. E célból szövetkezett Nyíri Ferencné sz. Szabó Katalinnal és ennek kedvesével, Szűcs Józseffel. Nyíri Ferencné ugyanis Bédáné felkérésére pénzt adott Szűcs Józsefnek, hogy vegyen egy revolvert és azzal lölje agyon Tabát. A bérgyilkosnak az asszonyok megígérték, hogy katonáskodása alatt bőven ellátják pénzzel, ha elteszi láb alál a kiszemelt áldozatot. Szűcs József meg is vette a revolvert és kicsalta Taba Józsefet azzal az ürüggyel a Duna partra, hogy ott Béda Sándorné öhajtana vele találkozni. — A légyottan Taba meg is jelent, a hol már várt rá Szűcs, aki mutogatta neki a revolvert, melyből egyet a Duna felé lött, majd hirtelen áldozatára fogta és azt nyakba lölte. A golyó nem ölte meg Tabát, a kit beszállították a szegzárdi Ferencz-kórházba. A csendőrség úgy a bérgyilkost, mint a két hámszerző asszonyt is letartóztatta és bekísérte a szegzárdi törvényszék fogházába.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szombat: A velencei kalmár. (b. 205.) Egressy Á. m. v.
Vasárnap d. u.: A drótos tót.
este: A bajusz. (b. 206. sz.)
Hétfő d. u.: Aranyvirág.
este: Csikós. (b. 207. sz.)

* Egressy Ákos vendég szereplése. Bucsú felépítésre; a színpadtól való végleges bucsura eljött hozzánk Egressy Ákos, mielőtt véglegesen visszavonulna dícsősége színhelyéről. E megbeszélést, e tiszteletet a mi színpadunk iránt, illet volna, hogy a közönség is viszonyozza azzal, hogy megtöltse a színház nézőterét. Ez azonban sajnos nem történt meg. Üres padok és páholyok meredtek a színpadra, ahol a régi nagy művészek egyike, a magyar színművészet utolsó, bűszkeségei az első közül: Egressy Ákos mutatta meg régi nagy erejét és országosan ismert művészetét. A kritikának ez alkalommal nincs feladata, de nemcsak azért, mert Egressy

Ákos bucsuzik, hanem azért is, mert beszédében a szív igaz és hatásos hangjait szólatlatta meg. Ma utolsó fellépését tartja a művész. Hisszik, hogy a kolozsvári közönség meg fogja ragadni az alkalmat, hogy a bucsuzkodást minél bensőbbé, minél melegebbé tegye.

A többi szereplők közül Tólvölgyi Margit, Tompa, Kassai, Mészáros és Bérczi érdemeinek elismerést.

* Egressy Ákos — bucsuja. Ma este bucsuzik színházunk vendége Egressy Ákos Shakspeare „Velencei kalmár“-jában, mint Shylock. A művészek ez egyik legkitűnőbb szerepe. Szakács, Szegő, Szentgyörgyi, Tompa, Mészáros, Dezséri, Kassai, Tólvölgyi Margit és Th. Csige Böske lesznek szereplő társai.

* Ünnepi előadások. Pünköst két ünnepén 4 előadás lesz. Vasárnap délután Lehar operetteje »A drótos tót«, este Verő Lajos vigjátéka »A bajusz«, hétfőn délután Huszka operetteje »Aranyvirág«, este Szigligeti rég pihentetett, kitűnő népszínműve »A csikós« kerül színre a cimszerepben Székelyell és Szentgyörgyivel meg Károlyi Leonával a másik két új szerepben.

* Hegedűs Gyula — vendég szereplése. A lehető legkedvesebb hírrel szolgál a színházi iroda kommunikéje, mely azt jelenti, hogy Hegedűs Gyula, a Vig-színház művésze a jövő hét folyamán vendége lesz színházunknak. Hegedűs Gyula a modern magyar színészet legnagyobb művésze kedves ismerőse a kolozsvári közönségnek. Több mint ismerőse. Hegedűs Gyula, ez az igazán Isten kegyelméből nagy színész, a kolozsvári közönség, a kolozsvári színház neveltje, a kit mi adunk a fővárosnak. Ditrő igazgatása alatt került hozzánk, mint fiatal kezdő s a mi közönségünk szeretetével melegsége, a sajtó őszinte, jóakaró buzditása mellett bontogatta ki szárnyait s emelkedett az első közt a legelsővé.

Hegedűs Gyula vendég szereplése művészi esemény számba megy. Vendég szereplése méltán kelti a legnagyobb érdeklődést, melyet az is fokoz, hogy a kitűnő művész két új darabban: »A kocavadasz« és »A nóna« című új francia vigjátékokban fog fellépni. A kocavadasz cimszerepében és A nóna Dutacque szerepében az utóbbi hetek alatt aratott Hegedűs a fővárosban fényes sikert. Hegedűs Gyula vendég szereplése rendjét holnap fogja közzölni a színházi iroda.

* Balassa Bálint. Farkas Ödön eredeti operájának »Balassa Bálint«-nak a jövő héten lesz föllevenített előadása. Az énekes személyzet Stephanides karnagy vezetésével nagy gondnal tanulta be az értékes dalművet, melyet 1898. óta nem adtak színpadunkon.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szombaton, május 21-én:

A velencei kalmár.

Dráma 4 felvonásban.

Kezdeté fél 8-kor, vége 10 kor.

Holnap, vasárnap, május 22-én:

Déltűn 3 órakor lesz állított helyárrakkal:

A drótos tót.

Este fél 8 órakor rendes helyárrakkal:

A bajusz.

Táviratok

A magyar delegáció ülése.

Budapest máj. 20.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma déltűn 3 órakor ülést tartott. Gróf Zichy Aladár, Ernusz Kelemen és Rakovszky István szólottak az ülésen. Ez utóbbi kijelentette, hogy az új terhek törlesztési módját nem helyesli.

Lovász Márton a kaszányak magyar felírása ügyében kér felvilágosítást a hadügyminisztertől. Pietreich kijelenti, hogy nincs értelme a változtatásoknak.

Rakovszky István (németül beszél) ő felsége hozzájárulásával megállapították a magyar felírásokat és most azt nem akarják teljesíteni.

Tisza István visszautasítja Rakovszky leckeztető hangját. Mindent végre fog hajtani, amit elvált, de szükségtelen, hogy most egyszerre felforgassák a feliratok rendjét.

Rakovszky István: A miniszterelnök a parlamentben szorogott helyzetében ígéretet tett erre és most nem tartja be azt.

Lovász Márton hasonló szellemben beszél.

Tisza István: Híve a paritás érvényesülésének. Be fogja váltani

ígéretét, de majd minden operett izű görög tüz nélkül.

Pietreich konstatálja, hogy most változtatást nem tesznek.

Ezután általánosságban elfogadták a költségvetést és a részletek folytatolagos tárgyalására holnap térnek át.

A merénylő gróf ügye.

Budapest, május 20.

Gróf Csáky Napoleon a merénylő grófra vonatkozólag a szakértők már elkészítették a jelentésüket, melyben konstatálják, hogy a grófnak a merénylet elkövetésekor is epileptikus rohama volt és így gyógyintézetbe szállítandó. A törvényszék már el is rendelte a büntető eljárás beszüntetését. A gróf ügygondnoka az orvosi bizonyítvány alapján perrel támadja meg a gróf által az utolsó években eszközölt birtokeladási szerződéseket. Hitelezőivel megkísérti a kiegyezést, de ha ez sikerre nem vezetne, megkéri a nagyváradi törvényszéknél a csődöt.

Konfliktus Franciaország és a pápa között.

Budapest, május 20.

Párisból jelentik: A római francia követ visszahívása befejezett tény. A pápa kijelentette, hogy nem aggódik a diplomáciai összeköttetés megszakításán, mert érzi, hogy helyesen cselekedett és azért atyja marad a francia katolikusoknak is.

Lázadás a tagosítás miatt.

Budapest, május 20.

Zimonyból jelentik: Szerém-megye egyik kisebb községében a lakosság között a tagosítás miatt lázadás tört ki. Megostromolták a községházat és mivel a csendőroket is megtámadták, azok realottak a zendülőkre. Két ember meghalt, öt pedig súlyosan megsebesült.

A magyar gazdaszövetség elnöke.

Budapest, május 20.

Gróf Károlyi Sándor lemondott a Magyar gazdaszövetségnél elfoglalt elnöki állásáról. Helyébe Darányi Ignác volt földmívelésügyi minisztert választották meg.

A közoktatásügyi bizottság ülése.

Budapest, május 20.

A képviselőház közoktatásügyi bizottsága Mandel Pál elnökle mellett ülést tartott.

Szöts Pál ismertette a közoktatásügyi javaslatot, a tanítók nyugdíj-ügyét.

Berzeviczy Albert kijelentette, hogy főtörökvése az, hogy a néptanítók nyugdíja is úgy rendeztesse, mint az állami tisztviselőké. Az ülés fél 7 órakor ért véget.

Az orosz-japán háboru.

— Legújabb hírek. —

Londonból jelentik: A japánok két hajójának elsüllyedése egyáltalában nem változtat a helyzeten, mert azért a japánok teljesen urai maradnak a tengernek. Mikor a két hajó elsüllyedése megtörtént, az orosz hajóraj 15 torpedónaszádó küldött a japánok ellen, de azokat visszavonulásra kényszerítették.

A katolikus papok szakállá.

Budapest, máj. 20.

Romából jelentik: A Vatikánban élénken foglalkoznak most a katolikus papok szakállviselésének kérdésével. A napokban egy messziföldről érkező zarándok csapat érkezett a pápa elé. A papoknak az uton megnőtt a bajuszuk és a szakálluk. A pápa felkiáltott:

— Mily szép a szakállviselés! Ismertem plébánost, a ki irtozott a borotválástól!

A jelenlevők kifejezést adtak annak, hogy ez a plébános a mostani pápa. X. Pius elismerte ezt és mondotta:

Megtartom ígéretemet! Aki hozám fordul engedélyért, annak megengedem a szakállviselést.

REGENY.

Utszéli virág.

Irta: Révai Károly.

IV. (19)

Várkonyiné halotthalványan hallgatta a fölindulással mondott szavakat s nagy selyem pillát lehunyta, hogy a férfi elől elrejtse gondolatait.

— Ugy-e bárónő, szörnyű gonosz léleknek kellett annak lennie, ki ezt cselekedte?

— Nem itélem el föltétlenül — szölt remegve a bárónő — kitudja mily mélyreható társadalmi okok indították arra az anyát, hogy gyermekétől megváljon.

— Ne védje asszonyom a lelketlen nőt! az nem méltó az ön jó szívéhez! Ön bizonyosan nem tudná ezt megselekedni!

— Nem! nem! én nem tudnám megtenni soha, soha!

E szavaknál kitört belőle a visszafojtott zokogás, mely fájdalommal hajtotta le fejét az asztalkára, s szabad folyást engedett könnyeinek.

Ó, az a megváltó köny! A lélek vergődik retentő gyötrelmében, ha nincs megváltó köny!

Zalai hagyta a szép asszonyt zokogó vergődésében, de jó szíve mégis megszánta; gyöngöden megismogatta fejét, mintha csak egy síró gyermek lett volna.

— Sajnálom bárónő, hogy önnek fájdalmat okoztam elbeszéléssel; de saját maga kívánta, hogy mindent elmondjak. Hagyjuk el e tárgyat! Bucsuzni jöttem, este indulok vissza Csókásra.

— Nem le hagyjuk e tárgyat! — kiáltott föl Várkonyiné s szemei fölillantak a könyfátyol alatt — sőt kérem önt engedje meg nekem, hogy csatlakozzam önhez s magam is hozzájáruljak a gyermek neveléséhez! Tudja, rendkívüli örömem lenne, ha mi ketten magunkénak fogadnánk a bájos gyermeket!

— Nem tehetem asszonyom! E tekintetben minden jogot Majorosnéra ruházom, kihez különben is vonzalommal viseltetik az árva.

— Pedig mily szép lett volna, ha a jótékonyaság utján együtt haladunk.

— Isten önnel bárónő! S újra is kérem bocsásson meg, ha fájdalmat okoztam önnek!

Kezet nyújtottak egymásnak; de ez a kézfogás már nem volt oly meleg, mint régebben; az a szegény árva gyermek befészkelte magát a két lény közé s mindinkább eltávolította egymástól. Mikor Zalai kilépett az ajtón, egy fájdalmas sikoltást s tompa zuhanást hallott; gondolkodott vissza térjen-e? Nem tért vissza; beküldte az előszobába anyját s ő nehéz szívvel tért vissza lakására.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Loreley. Dal. Előbbi gyöngye Heine-utánzat. Utóbbi szintén erősen és nem új eredeti.

Apróságok. A miket a napokban izentünk, ugyanaz áll a mostani küldeményre is. Mi várunk.

T. S. A kérdéssel legutóbb, egyik vezető cikkünk foglalkozott érdeme szerint. Nem mondjuk, hogy ezzel a tárgy végkép ki volna merítve, de az ön egyébként korrekci cikkében nem egy oly ténylegi tévedés és félreértés van, a mik, legnagyobb sajnálatunkra, kizárják annak közölhetőségét. A szövegforgó másik cikkre nézve tudatjuk, hogyha beküldi, akkor nyomban elolvassuk. És csak elolvasás után nyilatkozunk a közlés dolgáról. Az ily „nem közlések“ abszoluto nem függenek össze ama bizonyos papirkosárral.

D. J. Az ügyvédjelöltek sorsjegyeinek buzását ismét elhalasztották.

Felelős szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR.

A br. Bánffy-palota

második udvarán épült palotában

1904. október 1-től

kiadó szállások

— iránt értekezhetni —

Dr. Deák Albert hitbiz. jogtanácsosnál

Petőfi-utca 16. szám.

Kiadó garçon lakás

a Mátyás király-téren, emeleten utcai elegánsan bútorozott garçon-lakás előszobával, külön bejárattal június 1-re. Értekezhetni a kiadóban.

Diszokmányai kitűntetve!

Bernáth E. Sándor varrógép kerékpár

nagy raktára és hangszór-üzlete Kolozsvár.

Összes áruimat havi részletfizetésre is adom és azokról 5 évig felelek. — Szakszerű villamos világítással és motorerőre berendezett mechanikai műhelyben a javításokat gyorsan és jutányos árban készítem. Nikkelezéseket, különféle színű emaillezéseket saját fürdőben és kemezőkben állítok elő. Kerékpárkölcsönző osztályt tartok fenn! Telefon 412.

Képes árjegyzéket adok bármikor!

Szám: 1069—1904.

Faeladási hirdetmény.

Kolozsvármegye köz. erd. bizottságának 810—1904. keb. számú határozata alapján ezzenel közhírré teszem, hogy a pályai volt urbéres közönség nevében „köz-ségi vagyon“ czímen telekkönyvezett „Zsi-pere“ nevű erdőrészben levő és a kolozsvári m. kir. járási erdőgondnokság becslése szerint 1086-6 tömör köbméter kitévő 2980 darab luczfenyő szálfa, mely nagyobbára épület anyagnak alkalmas

folyó évi június hó 6-án délelőtt 10 órakor

Pányik községi házánál 2599 kor. 80 fillér kikiáltási ár alapul vétele mellett nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a kolozsvári m. kir. járási erdőgondnokságnál Kolozsvárt (Mikó-utca 16. szám) továbbá alólított hivatalos helyiségében, a győző-vásárhelyi körjegyzői irodában és a pályai községi bírónál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A Gyalui járás főszolgabírójától

Gyalu, 1904. május hó 17.

BIDERMAN,
főszolgabíró.

3283 2—2

HOGY EGÉSZSÉGÜNKET ÖVJUK, IGYUNK

K-IMPÉR

„RÉPÁTI“

BÁTHORI-FORRAS
ÉVÉNYES
GYÓGY-SAVANYÓVÍZET
M. kir. Belsőügyminis. rendelet
6591/VIII. 1890. szám.

Dworzsák Műlovardája

ma (szombaton) 21-én

Nagy Diszelőadást

tart egészen új,
válogatott műsorral.

Főlépte az újonnan megérkezett tagoknak.

A világ legkisebb két légtornásza:

ALFONZ,
5 éves

KÁROLY,
6 éves

feltűnő mutatványaikkal bámulateltők.

Első fellépte a 12 éves Rudolfnak!

Magyarország első zsekkójának.

Holnap, vasárnap és hétfőn,
pünkösd első és másodnapján

Két-két nagy előadás.

Tisztelettel **Dworzsák,**
lovardatulajdonos.

3286 1—2

KORONA

szálloda és vendéglő

Kolozson.

Tisztelettel tudatom Kolozsvár és a vidék n. é. közönségével, hogy Kolozson, a városi vendéglő bérletétől visszaválok,

új vendéglőt és szállodát

nyitottam a saját, most épült, e célra emelt házamban, melyet a modern kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be.

Kitűnő házi konyha, valódi jó minőségű borok Nagyságos Zabulik László ur pinocéjéből. Dreher-féle naponta friss csapolású sör. Kávéház, Seifert-féle új kármol és tekeasztalokkal.

Külön cukrázda, naponta friss süteményekkel áll a kiránduló fürdőző közönség rendelkezésére olcsó és pontos kiszolgálás mellett.

Csinosan berendezett szállodai szobáimat ajánlom a fürdőt hosszabban igénybe venni szándékozóknak. Szoba árak: 1-től 2 kor. 40 fill-ig.

Teljes ellátás és lakás megegyezését szerint mérsékelt árak mellett.

Nagybecsű eddigi támogatásukat kérve továbbra is, vagyok alázatos tisztelettel:

JÓZSA B.

a „Korona“ szálloda és vendéglő
tulajdonosa Kolozson.

3279. 2—10.

Jegenyei gyógyfürdő!

(Egészen újonnan berendezve.)

Vásártelki „MOOR“ fürdők!

Fenyő és hideg lobogó-fürdők!

Kitűnő ellátás a legolcsóbb árak mellett.

Állandó zenekar.

Igazgató orvos: Dr. Kazay Kálmán.

3287 1—10

Ajánlva:

Kezdődő tüdőbajosoknak, sápkóros gyenge egyéneknek, schrophuletiósok és idegeseknek.
Prospectust küld a kezelőség.

Sámson Géza

uri-, női- és gyermeklábbeli üzlete
Kolozsvárt, Jókai-utca 5. szám alatt

3291 Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

Jókai-utca 5. szám alatt

e hó 1-től a mai kor igényeinek
megfelelően berendezett

Czipész üzletet

nyitottam, melyben szakmeretemenl fogva a legkényesebb izléseknek is megfelelő uri-, női- és gyermek czipőket készítek. — Üzleti elveimet a szakszerű izléses, pontos és e mellett jutányos árú munkára fektetem, s minden igényemet oda irányul, hogy nagyrabecsült megrendeléseim a legnagyobb mérvben kielégíthessék és üzletemben állandó vevőként tiszteleghessek, miért is a n. é. közönség szíves pártfogását kérve tisztelettel

Sámson Géza.

A Nagyszebeni

Földhitelintézet

törlesztési jelzálog-kölcsönöket ad:

2000 koronától kezdő összegekben, mely kölcsönök készpénzben fizetendők ki és 4, 4½, 4¾ és 5% kamattal és ½% kezelési díj mellett a törlesztéssel együtt félévi részletekben visszafizetendők a következő feltételek alatt, még pedig minden 1000 korona tőke után fizetendő:

A) 1. 10 évi törlesztésre félévenként K. 65.04 f.
2. 20 évi „ „ K. 41.75 f.
3. 30 évi „ „ K. 34.79 f.
Legkisebb kölcsön 2000 korona, kivételesen 1000 koronától fogva is.

B) 2860 51—*
1. 15 évi törlesztésre félévenként K. 48.52 f.
2. 25 évi „ „ K. 36.57 f.
3. 35 évi „ „ K. 32.05 f.
Legkisebb kölcsön 5000 korona.

C) 1. 30 évi törlesztésre félévenként K. 32.92 f.
2. 40 ½ évi „ „ K. 29.69 f.
3. 50 évi „ „ K. 28.22 f.
Legkisebb kölcsön 10.000 korona.

D) 1. 50 évi törlesztésre félévenként K. 26.11 f.
Legkisebb kölcsön 50.000 korona.

Az ötven évi kölcsönök csak földbirtokokra adtak, a többiek nagyobb vidéki városokban házakra is megelőző helyszíni szemle után.

Kölcsön folyamodványok az alulírtakhoz benyújthatók, ki minden bővebb felvilágosítást is készséggel ad.

Érdélyi erdő-fanyag- és bánya-ügynökség.

Gombos Benő Kolozsvár, Malom-utca 16. sz.

Uj hentes és mészáros üzlet!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy:

Pál és Kolozsvári

czég alatt a

Mátyás király utcában

(Donogány-ház).

folyó évi május hó 19-én

megnyitjuk

hentes és mészáros üzletünket

Elvünk pontos kiszolgálás és szolid napi árak!

Kérjük a n. é. közönség szíves pártfogását.

3281 3—3

Pál és Kolozsvári.

Uj hentes és mészáros üzlet!

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság.

Alapítókéje: 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Tartaléktőkéje 204.144 kor. 89 fill.

Betétek könyvecskékre, pénztárjegyekre és folyószámlákra K. 9.011.615.20

Irodák:

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizet vissza.

Rövid, vagy hosszabb lejáratu, közönséges, vagy törlesztési kölcsönöket nyújt

ház- és földbirtokra

10-től 50 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat- és tőketörlesztési hányad mellett s azokat készpénzben fizeti ki.

Régibb és magasabb kamatu jelzálog-kölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál, s mindennemű ilyen ügyletet a leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitol magán vagy üzleti váltókat a legmérsékeltébb kamattal alkalmazása mellett.

Vásárol és elad, valamint előlegeket nyújt zálogkölcsön, vagy folyószámla alakjában értékpapírokra és ilyenek vételét, vagy eladását legelőnyösebben közvetíti.

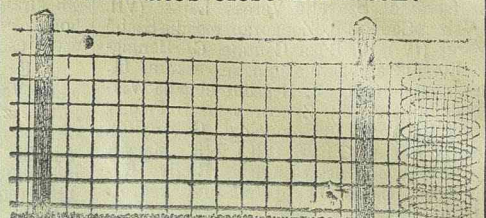
Bevált értékpapír-szelvényeket és sorsolt értékeket.

Pénzlelőlegeket nyújt a Máv. kolozsvári állomásának közvetlen szomszédságában fekvő s szakszerűen kezelt közraktáraiba betárolt gazdasági terményekre, igen előnyös feltételek mellett.

Kölcsön-zsákokat nagy mennyiségben és mérsékelt használati díj mellett bocsát a gazdáközönség rendelkezésére.

Kézi-zálogosztályában (Király-utca 3. sz. a.) pénzlelőlegeket ad arany- és ezüsttárgyakra, valamint bármennyű ingóságokra a törvény által megszabott kamattal.

Bámulatos olcsó kerítések!



Szélőtermelők és mezőgazdák figyelembe!

Káidekker Sándor sodrony-szövet, fonat és kerítés gyára
BUDAPEST, VIII., Üllői-út 48. sz.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

„Hungaria“ sodrony-fonátát

mint a legelőnyösebb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeinél fogva fölművel minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen a szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnye: Olcsóság:

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

Körülbélül 5 centiméter lyukbőségével:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1

50 méter magasságban 2, 2,5 és 2,8 mm. dróterősségűekből.

Sodronyösség mm.: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 2-2 2-4 2-6 2-8

Ar □-méterenkint fill. 40 48 56 64 72 80 88 100 120 fill

Körülbélül 3x5 centiméter (hosszakas) lyuk-

bőségével:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben

Sodronyösség mm.: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 2-2 2-4 2-6 2-8

Ar □-méterenkint fill. 58 66 74 82 90 100 110 120 fill.

Csomagolásért, földadást és kezelési költségeket számítok

□-méterenkint 1 fill-t de egy küldeménynél legalább 50 fill-t

Célszerűség: A fonat elegendő sűrűségű, még apró

haromfi áthalatást is megenged, felső és alsó szélén pedig

tűskéket, tehát az átmásztat is megnehezíti. A fonat csavart

szálal — mint vékony sodronykele — a kerítés hosszir-

nyában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a kereszt-

szálak pedig hullámosak, a szálak összecuszdása tehát ki

van zárva.

Könnyű kezelés: Kézszel meghuzva, egyszerűen a

fűdaczokhoz szegve horganyozott kettős szeggekkel, a fonat

sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszesége, a mi

lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető

és más helyen ismét fölérőszíthető. A fonat összekuszálódása

ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmaz-

ása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tűskés soronyt

alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. A tűs-

kés sodrony méterenkint ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi

sodronyfonatokat mindenféle szálakból, éspis és erős

kvitela kapukat és ajtókat, valamint nyaraló, park és

erkevényeket vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vas-

ból. Föld- és kavicsrostákat, magtárolakrostélyo-

kat, ökor-szájkosarakat, szikrafogókat, szőlőbo-

gyozó-rostákat, borsziroket, cséplőgépekre való

gabonaosztályozó hengereket stb. 3201 4—9

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Eladó telkek

házhelyeknek 400 m² vagy nagyobb területekben

jutányos árakért eladók.

Értekezhetni lehet: **B. Bak Lajos-nál Malom-utca 28. sz.**

|| Ping-Pong (asztali tennis) és Croquet-játékok. ||

TENNIS-felszerelések!

Lawn-Tennis teljes felszerelések 80 k.-tól feljebb.

Lawn-Tennis Raketek a világhírhő bostoni Wright and Ditson cégtől „The Star“, „The Hub“, „The Longwood“, „The Park“, „The Champion“, „The Surprise“ darabonként 6 koronától 40 koronáig minden súlyban.

Raket prések 1, 2 és 4 rakethoz.

Raket tokok vitorlavászonból és vízmentes Gummi szövetből 2 kor. 50 fillértől 8 koronáig.

Raket állványok egyszerű és fényezett kivitelben.

Raket konserváló olaj és lack.

Gummihevely és szalag raket nyélre.

Tennis-hálók kender-zsinóból — kátránnyal vízmentesítve, a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig, ugyszintén feszítő-sodronyval.

Hálófeszítő oszlopok és feszítő kötelek.

Tennis-pálya bekerítő háló kender-zsinóból, kátrányozva, vagy horgony-sodronyból □ méterenkint.

Tennis labdák:

Championship F. H. Ayers „The Falcon“ Wellfried Terrakotta

„The Standard“ Wellfried Regulation bevont

„Star“

Labdaszedő hálók, Labdagyjűtő kosarak, Pályajelzők stb.

Tennis czipők Gummi vagy —

bivalybőr talppal,

Tennis ingek, övek, sapkák és kalapok

Utazási cikkek:

Plaidek légpárnák, kézi és láda-bőröndök, kocsitakarók stb. stb.

Fényképező készülékek!

Állványos, kézi és zseb

fényképező gépek!

Nagyító készülékek

Lencsék (objectivék)

és pillanat-zárak!

Minden méretű:

Fényérzékeny üveglemezek:

Lumier Ideal

Germania Ringler

Agfa Schleisner

Hellios E. Schaterra

Kodak és Agfa görfilmek

„AGFA“

kifejlesztő, rögzítő és színező

vegyszerek, oldatok.

Fényérv. másoló-papírok:

Dr. Kurz matt és fényes

Celloidin papírok.

Dr. Leiner-féle fényes-

és matt Celloidin papírok

ívekben és felvágva!

Celloidin- és Brom-

ezüst levelező lapok.

Velox, Lenta, NPG,

Germania, Electro,

Bromeszt papírok.

Fényképezési lámpák, másoló keretek,

üveg és porcellán fűrésztő tálak, Car-

tonok, Passepartout és Albumok stb.

Ugyszintén a fényképezéshez szük-

séges — itt fel nem sorolható —

kellékek dus választékban találhatók.

Hirdetések

a legolcsóbb árban vétetnek föl
Gombos Ferencz „Lyceum“ könyv-
nyomdájában Kolozsvárt, Egyetem-
utca 7-ik szám alatt.